

AANPAK EN AMBITIES

Gemeente Waadhoeke is sinds eind 2024 officieel een JOGG-gemeente. Met de JOGG aanpak zet de gemeente Waadhoeke zich in voor de gezamenlijke ambitie van JOGG: het creëren van een gezonde leefomgeving voor kinderen en jongeren. Met als doel een gezonde(re) generatie kinderen en jongeren. Binnen de JOGG aanpak zetten we initiatieven op, helpen we bestaande initiatieven te versterken, verbinden we lokale partijen en werken we structureel met elkaar aan gezondheid.

In gemeente Waadhoeke werken we aan eerlijke kansen voor kinderen en jongeren om veerkrachtig en gezond op te groeien. Zo bouwen we samen aan een gezonde jeugd en een gezonde toekomst.

FEITEN EN CIJFERS

Van de kinderen in 2022 tussen 4-12 jaar

- Had **14%** overgewicht, van wie 3% obesitas
- Had **20%** problemen met slapen
- Dronk **59%** elke dag ten minste 2 glazen water
- Dronk **49%** elke dag 2 of meer glazen suikerhoudende dranken
- At **76%** elke dag fruit
- At **46%** elke dag groente

Elke vier jaar volgen er nieuwe cijfers. De volgende cijfers komen in 2026

*Bron: GGD Kindmonitor 4-12 jaar, 2022.

WATERTAPPUNTEN

In 2025 zijn er acht watertappunten geplaatst en feestelijk geopend op de basisscholen SWS Twaspan in Deinum, IKC Toermalijn in Franeker, IKC De Twirre in Minnertsma, IKC De Skeakel in Sexbierum, De Twiner in St.-Jacobiparochie, Waadwizer in Tzummarum, It Bynt in Winsum en SBO De Bolder in Franeker. Dit jaar wordt het negende watertappunt geplaatst op IKC de Fûgelsang in Berltsum. Met deze ontwikkeling zorgen we ervoor dat water drinken vanzelfsprekend wordt en structureel onder de aandacht blijft onder basisschoolkinderen.

FOCUS

We richten ons, op basis van cijfers en gesprekken met professionals uit het werkveld, vooral op kinderen van 4 tot en met 12 jaar. Daarbij kijken we nadrukkelijk naar de omgeving waarin zij opgroeien: school, sport, de buurt en hun vrije tijd. Samen met lokale partners zetten we ons in voor vier belangrijke thema's: gezonde voeding, water drinken, voldoende bewegen en welbevinden.

ERVARING SAMENWERKING TIMMERWILLE EN JOGG

"De samenwerking is als positief ervaren. We hebben mooie, kleine stappen gezet richting een langdurige samenwerking. Ons doel is om dit ieder jaar verder uit te bouwen."

"Als gemeente vinden we het belangrijk dat kinderen goed kunnen opgroeien in een fijne omgeving die gezond gedrag stimuleert", wethouder René de Vries tijdens 'Timmerwille'.

TIMMERWILLE

In juli 2025 hebben we tijdens de Timmerwille kindervakantieweek extra aandacht besteed aan gezondheid. Deze week, georganiseerd door Connexa, is bedoeld voor kinderen uit groep 3 tot en met 8 uit de gemeente Waadhoeke. Zo hebben we bidons uitgedeeld en konden de kinderen genieten van groenten en fruit, beschikbaar gesteld door een sponsor. Samen met de buurtsportcoaches was er extra aandacht voor water drinken. Door het delen van smaakwaterrecepten en het doen van leuke spelletjes maakten kinderen op een speelse manier kennis met gezonde keuzes. Ook kom de wethouder op bezoek. Hij benadrukte het belang van een gezonde leefomgeving voor kinderen.

"Als school vinden wij het belangrijk om een gezonde leefstijl bij onze leerlingen te stimuleren. Water drinken is een eenvoudige en effectieve manier om dit te doen. Door een watertappunt te plaatsen, maken we water drinken zichtbaar, toegankelijk en aantrekkelijk voor alle leerlingen", aldus schooldirecteur Otte van der Goot.

GEZONDERE BOX SPORT-KANTINES

In 2025 zijn we samen met Sport Fryslân gestart met de 'gezondere voedingsbox' voor sportkantines. Het doel van dit initiatief is sportverenigingen te ondersteunen bij het realiseren van een gezonder kantineaanbod.

Vier sportverenigingen hebben een box ontvangen met gezonde producten, inclusief vouchers voor het bestellen van gezonde producten bij Sligro of Foox. Daarnaast vindt er een startgesprek met een coach van JOGG-Teamfit plaats, waarin er uitleg over de inhoud van de box wordt gegeven met de bijbehorende thema's voeding, alcohol- en rookvrij.

Momenteel werken vier verenigingen aan het verbeteren van hun kantineaanbod: Sportcafé de Bildtse Slag, MFA Minnertsga, SF Deinum en FTTC Franeker. Begin 2026 volgt een gesprek met SC Berlikum. Wegens grote interesse en positieve reacties vanuit de deelnemende clubs realiseren we vijf nieuwe boxen in het najaar van 2026 samen met een startgesprek en vervolggesprekken.

FEITEN EN CIJFERS

Van de kinderen in 2022 tussen 4-12 jaar

- Bewoog 44% elke dag ten minste 1 uur
- Waren er te weinig speelplekken: 19%
- Was er te weinig groen: 5%

Nieuwe cijfers volgen in 2026

*Bron: GGD Kindmonitor 4-12 jaar, 2022

VOEDSELBOSJES

JOGG heeft het lesonderdeel 'gezond smaakjeswater' uitgevoerd tijdens de Voedselbosje Plantdagen op IKC Radbodus en IKC Staetlânskoalle in Waadhoeke, georganiseerd door IVN.

IVN Fryslân biedt het primair onderwijs in gemeente Waadhoeke een inspirerend aanbod aan natuur- en duurzaamheidseducatie (NDE). Met NDE ontdekken kinderen alles over de natuur en leren zij duurzaam denken en doen.

Vanuit de gemeente (onderwijs, natuur en gezondheid) is ingezet op voedselbosjes op basisscholen. drie basisscholen hebben inmiddels een voedselbosje: IKC Sint Radbodus Dronrijp, IKC Staetlânskoalle Tzum en Twaspan Deinum. De voedselbosjes op IKC De Twiner Sint Jacobiparochie en IKC De Skeakel Sexbierum worden nog geplant.

EXTRA AANDACHT

Er was extra aandacht voor de JOGG thema's op volgende evenementen en themadagen:

- Burgemeestersontbijt en thema gezond ontbijten. Met deze activiteit brachten we het belang van een gezond ontbijt onder de aandacht en haalden we input op bij kinderen van groep zeven in gemeente Waadhoeke
- Nationale kraanwaterdag
Op Nationale Kraanwaterdag (24 september 2025) werden de eerste watertappunten geopend op basisscholen It Bynt in Winsum en De Skeakel in Sexbierum.

“De samenwerking met JOGG is belangrijk. Samen hebben we hetzelfde doel voor ogen: een bewuste en gezonde generatie inwoners in de gemeente Waadhoeke. Door samen te werken versterken we elkaar en ons netwerk. Zo kunnen we onze inwoners op verschillende manier bereiken en werken we samen aan een gezonde generatie inwoners in de gemeente Waadhoeke”, aldus projectleider KieMMkracht.

KIND NAAR GEZOND GEWICHT (KNGG)

Onderdeel van JOGG is Kind naar Gezonder Gewicht (KnGG). Deze aanpak biedt ondersteuning aan kinderen van 4 tot en met 18 jaar met overgewicht of obesitas, samen met hun gezin. Zij werken, met hulp van verschillende professionals, aan een gezondere leefstijl. De combinatie van een gezonde leefomgeving en individuele zorg is daarbij essentieel.

Daarom verbinden we de collectieve JOGG-aanpak zoveel mogelijk met de ondersteuning die we bieden via Kind naar Gezonder Gewicht. In 2025 is hiervoor een projectgroep gestart en er zijn inmiddels twee centrale zorgverleners actief die gezinnen individueel begeleiden. In 2026 onderzoeken we hoe we de ketenaanpak nog beter kunnen koppelen aan de JOGG-aanpak.

GROENTEHAPJES IN 10 STAPJES

In september 2025 zijn we in samenwerking met de jeugdgezondheidszorg (JGZ) met dit project gestart. Het is een vrolijk en educatief pakket om de baby vanaf de eerste hapjes kennis te laten maken met verschillende groenten. Het pakket bestaat uit een folder, stappenkaart, ijsblokjeshouder en folder pedagogen. De jeugdarts deelt de pakketten uit aan de ouders en hun baby. Uit de evaluatie blijkt dat de 100+ pakketten die nu zijn uitgedeeld positief worden ontvangen door ouders.

WAAR GAAN WE IN 2026 MEE AAN DE SLAG?

- Verdere implementatie van de JOGG-aanpak binnen het project KnGG;
- Werken aan een structurelere samenwerking met het Beweegteam Waadhoeke van Sport Fryslân;
- De campagne 'Wie jarig is viert feest' verder uitrollen in de gemeente Waadhoeke;
- Uitvoering van project GrienKracht: expeditie naar de Groeituin in Wier en gezonde voeding koken op basisscholen, in samenwerking met KieMMkracht en JLE (Jong Lereren Eten) makelaar;
- Verkennen van samenwerkingen met lokale voedselproducenten voor basisscholen;
- Het opzetten van gezonde acties rondom jeugdsportevenementen;
- Blijvende ondersteuning en advisering bieden bij lokale evenementen;
- Het plan Nicotinevrij zichtbaar maken tijdens de Avondvierdaagse en (jeugd)sportevenementen;
- Advisering en ondersteuning bij het realiseren van drie gezonde en groene schoolpleinen;
- Meer aandacht creëren voor gezonde voeding binnen de jeugdgezondheidszorg (JGZ);
- Uitbreiden van de gezondere box binnen de sportkantines van sportverenigingen.

JOGG-NETWERK

Een gezonde omgeving creëren we niet alleen. Met de JOGG-aanpak werken we integraal samen met verschillende partners aan een gezondere leefomgeving voor kinderen en jongeren. Dit doen we door met elkaar in gesprek te gaan over gezonde voeding, voldoende beweging, water drinken en welbevinden.

Het doel is om structureel een gezondere omgeving voor kinderen en jongeren te realiseren, met behulp van duidelijk beleid, passende middelen en eigenaarschap bij alle betrokken partijen. De JOGG-regisseur vervult hierin een aanjagende, verbindende en faciliterende rol.

Samen met verschillende partners hebben we in Waadhoeke in 2025 mooie doelen weten te realiseren. Denk hierbij aan samenwerkingen met welzijnsorganisatie Connexa, basisscholen in Waadhoeke, Timmerwille, jeugdgezondheidszorg (JGZ), Sport Fryslân, Kind naar Gezonder Gewicht, Gezonde School, IVN natuureducatie en lokale partners zoals Poiesz Minnertsga, Smeding Groenten en Fruit.

CONTACTGEGEVENS

Wil jij meedenken over een gezonde leefomgeving in de gemeente Waadhoeke of meer informatie ontvangen?

Tessa de Vries JOGG-regisseur

+31 (0)6 3432 8655

t.devries@ggdfryslan.nl

Lindy Feddema JOGG-regisseur

+31 (0)6 5555 2307

l.feddema@ggdfryslan.nl

*Wanneer deze link bij een onderwerp staat, bekijk je het persbericht over het onderwerp door op het icoon te klikken.

PARTNERS:

